

Bildande av naturreservatet Bröstsockerkläppen i Bodens kommun -Utvidgning och revidering

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Bröstsockerkläppen. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 6).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap 7 § första stycket MB sitt beslut om bildande av naturreservatet Bröstsockerkläppen i Bodens kommun från den 20 juni 2016, dnr 511-9799-11, när detta beslut vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska återställas till ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog genom fri utveckling eller naturvårdande skötsel som exempelvis stängsling, ringbarkning och/eller röjning av ungskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken, åtgärda vandringshinder eller återställa vattendrag efter flottledsrensning.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den högproduktiva, lövrika barrblandskogen med dess stora biologiska mångfald. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Bröstsockerkläppen
Kommun:	Boden
Lägesbeskrivning:	10 km NV om centrala Boden
Area:	ca 109 ha
Berörda fastigheter:	Kusån 1:10, Privat markägare Kusån 1:23, Privat markägare Kusån 1:119, Naturvårdsverket Vittjärv 1:2, Privat markägare Vittjärv 2:3, Privat markägare Vittjärv 3:10, Privat markägare Vittjärv 4:74, Privat markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 11.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
7. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnärsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
8. Framföra motordrivna fordon.
9. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
6. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för Försvarsmakten att nyttja och underhålla de terrängvägar som går genom naturreservatet. Vägarnas sträckning framgår av bilaga 1. Bredden på terrängvägarna får ej överstiga 8 meter och Försvarsmakten ansvarar för återställande av eventuella skador på mark eller hydrologi.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Utförande av återställningsåtgärder i skogsmark, exempelvis ringbarkning, stängsling och/eller röjning av ungskog.
5. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
6. Utförande av återställningsåtgärder rörande hydrologi som exempelvis igenläggning av diken.
7. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
8. Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom anläggande och underhåll av led.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

År 2016 bildades naturreservatet Bröstsockerkläppen. Några månader innan det beslutet togs anmälde en markägare till en intilliggande fastighet intresse av att även skydda delar av sin skog som naturreservat. Länsstyrelsen besökte området och konstaterade att naturvärdena var tillräckligt höga inom delar av fastigheten för att motivera reservatsbildning även här. Under 2017 inleddes ersättningsförhandlingar och år 2018 slöts överenskommelser om ersättning med berörd markägare. I och med detta avtal kan nu länsstyrelsen fatta beslut om ett utvidgat naturreservat med samma namn som tidigare. Det ursprungliga reservatet Bröstsockerkläppen upphör samtidigt att gälla.

Ärendet har remitterats till Skogsstyrelsen, Försvarsmakten och Sveriges geologiska undersökningar (SGU). Skogsstyrelsen har inte kommit in med något svar. SGU avstod från att yttra sig. Försvarsmakten har inget att erinra mot själva reservatsbildningen. Däremot ansåg de att reservatets syfte inte bör inbegripa friluftslivet, då reservatet ligger inom ett område av riksintresse för totalförsvaret. Området påverkas av buller från den närliggande skjutbanan och Försvarsmakten har farhågor om att uppkomsten av ett friluftsområde på sikt kan medföra inskränkningar i den militära verksamheten.

Markägarna har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut.

Samråd med Bodens kommun har föregått beslutet. De har inte inkommit med några synpunkter.

Samråd med Naturvårdsverket har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Reservatet karaktäriseras av mycket produktiva lövrika barrblandskogar som uppkommit efter brand. Dessa högbonitetsskogar är en prioriterad skogstyp enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden samt dess opåverkade och ostörda karaktär förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Detta beslut omfattar hela det ursprungliga naturreservatet Bröstsockerkläppen. Utvidgningen tillför ytterligare naturvärden i form av gammal, produktiv naturskog och fina utvecklingsmarker, vilket ökar förutsättningarna för att uppnå syftet med reservatet. Länsstyrelsen anser därför att kraven på synnerliga skäl för upphävande enligt 7 kap 7 § första stycket MB är uppfyllda. Sedan år 2016 då reservatsbeslut för den västra, ursprungliga delen fattades, har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att stärka skyddet av områdets naturvärden, men även för att underlätta prövning och tillsyn i reservatet. De ändringar i naturreservatets föreskrifter som görs i och med revideringen redovisas i bilaga 4.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Med avseende på de synpunkter som Försvarsmakten lämnade vill länsstyrelsen tydliggöra att ett av de uppdrag som är ålagt länsstyrelsen av regeringen är att främja ett utökat friluftsliv, bland annat genom att bilda naturreservat som kan nyttjas av allmänheten. Bröstsockerkläppen är ett naturskönt och relativt tätortsnära naturreservat som så vitt länsstyrelsen känner till nyttjas i begränsad omfattning av allmänheten, bland annat eftersom ingen väg leder in i reservatet. Då det här beslutet är en ombildning av ett befintligt naturreservat gör länsstyrelsen bedömningen att det inte kommer att påverka besöksantalet nämnvärt. Några stora anläggningar för att främja friluftslivet eller locka mängder av besökare planeras heller inte i området. Eftersom reservatet bildas intill ett befintligt och välkänt skjutfält anser länsstyrelsen inte att försvarsmaktens farhågor om inskränkningar är befogade. Länsstyrelsen bedömer vidare att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar, och att reservatsbildningen därmed är förenlig med det aktuella riksintresset för totalförsvaret. Länsstyrelsen har därför valt att behålla skrivningen om möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv i reservatets syfte för att tydliggöra att området är tillgängligt för allmänheten.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda ordningsföreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma

förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att ordningsföreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 109 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 103 ha, varav produktiv skog ca 91 ha
Våtmark ca 1,4 ha
Övrig mark ca 4,8 ha

Naturreservatet Bröstsockerkläppen ligger 3,5 km norr om Vittjärv i Bodens kommun. Hela reservatet ligger under Högsta kustlinjen och effekterna av havets omilda behandling kan ses än idag. Högre upp på berget har havets svallning resulterat i att finare material spolats bort, vilket frilagt hållmarker och skapat klapperstensfält. Detta material har sedan ansamlats i lägre liggande delar och svackor, där det nu i kombination med rörligt markvatten ger förutsättningarna för de högproduktiva skogar som idag karakteriserar området. I dessa delar av reservatet utgörs skogarna av högproduktiva granskogar med ett stort inslag av lövträd. Bestånden är ofta täta och självgallrande. I de centrala delarna av området övergår granskogen i tallskog och mot norr tar klapperstensfält och hållmarkstallskog vid. Berggrunden i och kring reservatet domineras av granit.

Skogarna i området är brandpräglade och i många bestånd har delar av den brandskadade skogen avverkats efter branden. Spåren efter de gamla uttagen är speciellt tydliga i talldominerade bestånd. Även i granskogarna finns spår av plockhuggning, men påverkan är mindre tydlig. Fältskiktet domineras av frisk ristyp, ofta med stort inslag av låg- och högört. Speciellt i anslutning till bäckar och dråg domineras fältskiktet helt av örter, och här finner man bl.a. norna, trolldruva, ögonpyrola, torta, ormbär, skogsnäva, nattviol, liljekonvalj och majbräken. I de frodiga, östra delarna av området där granskogen är tät växer även den vackert lilablommande men giftiga tibasten. Grova aspar, vårtbjörkar och sälgar finns det gott om i området. På asparna växer stiftgelelav och liten aspgelelav och på sälg förekommer doftticka och lunglav. Lunglaven har också hittats på gran vilket är mycket ovanligt och tyder på hög luftfuktighet.

Tillgången på död ved varierar mycket inom området. I delar av de högproduktiva bestånden förekommer dock allmänt till rikligt med lågor och torrakor. Det är positivt eftersom många arter är beroende av död ved för sin överlevnad. Vid inventeringen noterades vedlevande svamparter som stjärntagging och ullticka på granlångor i området. Garnlav liksom den nordliga skålsvampen gammelgransskål har också hittats på gran. Den höga boniteten kommer att bidra till att mängden död ved ökar snabbt vilket också kommer att gynna artrikedomen i reservatet i högre grad.

I området har spår av tjäder observerats och här finns också hackspår från både tretåig hackspett och spillkråka. I reservatet finns också ett flertal sluttande småmyrar som bland annat hyser orkidéerna ängsnycklar, korallrot samt rikligt av Jungfru Marie nycklar.

Historisk plockhuggning har påverkat området i varierande omfattning, främst i de östra delarna. Här finns också två mindre hyggen med örtrik vegetation och uppslag av lövträd, som med rätt skötsel och på lång sikt förväntas bidra till reservatets höga naturvärden.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 5.

Beslutets ikraftträdande

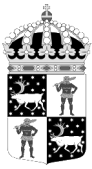
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Adam Helleberg. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Camilla Carlsson, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt jurist Simon Bergdahl.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Äldre avgränsning
3. Översiktskarta
4. Förändringar av föreskrifter
5. Hur man överklagar
6. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-1214-2017

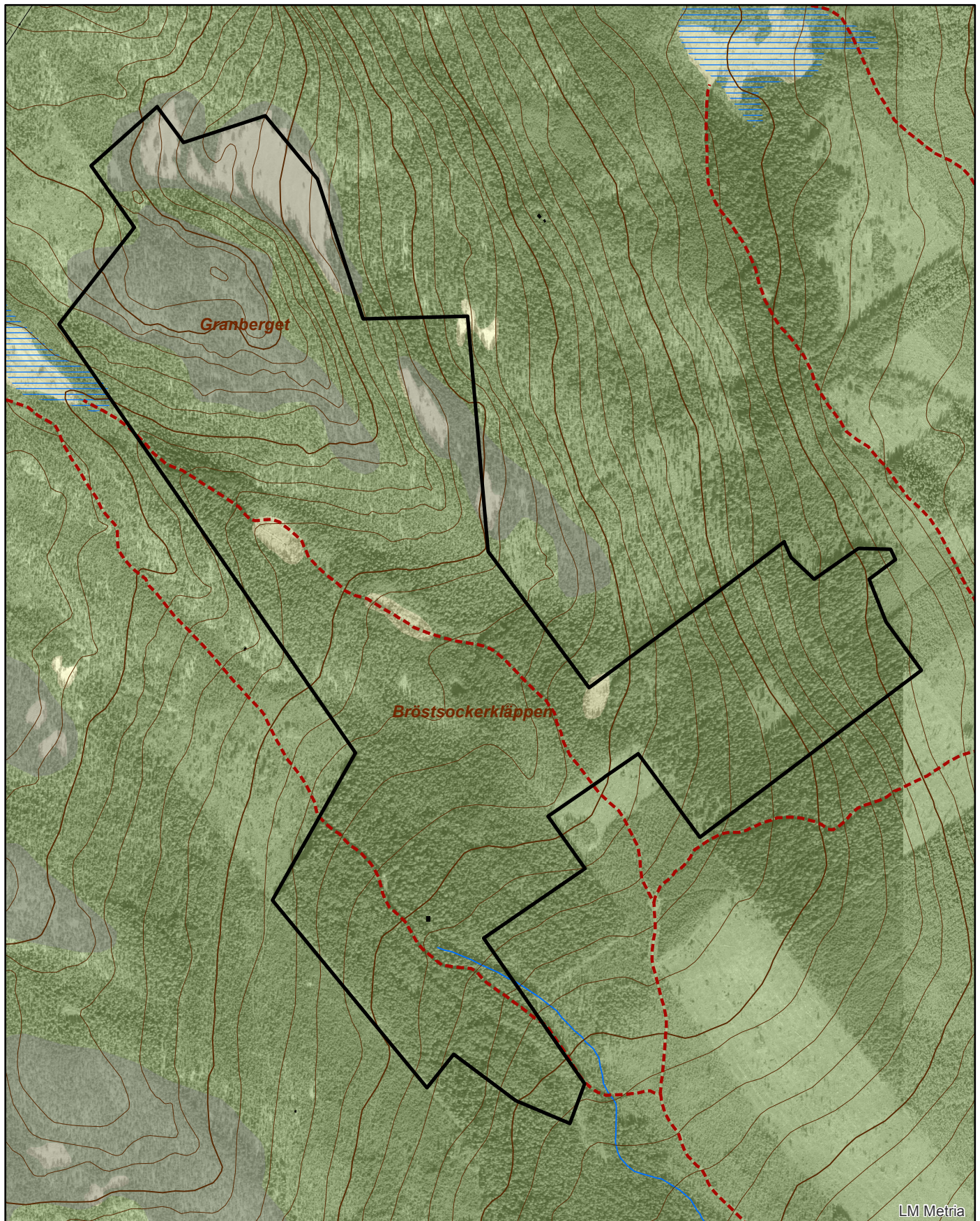
NVR ID 2043817

Bilaga 1

Naturreservatet Bröstsockerkläppen

Area ca 109 ha

Skala 1:10 000

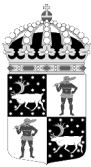

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreservatet

0 100 200 300 400 500 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-1214-2017

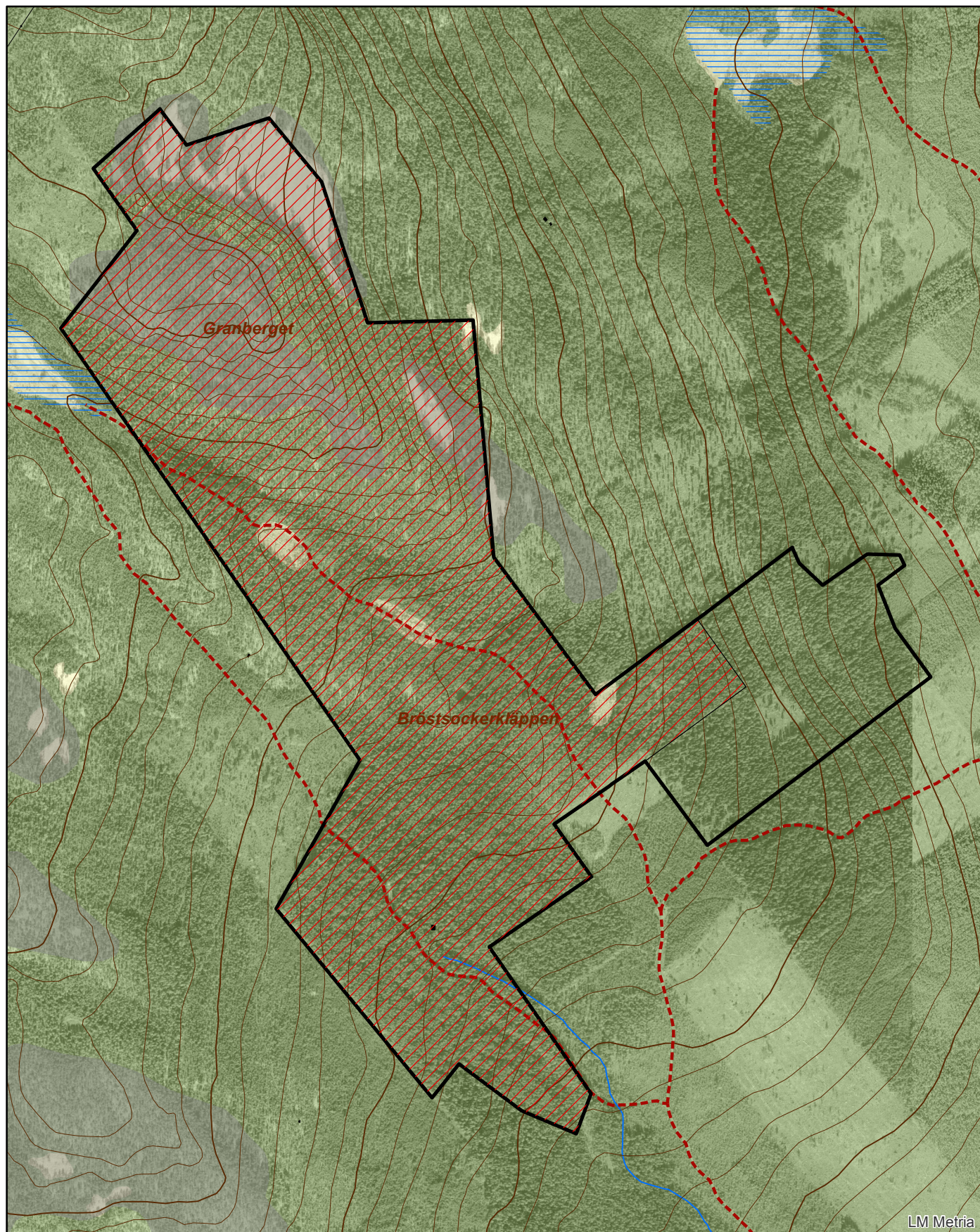
NVR ID 2043817

Bilaga 2

Naturreseptat Bröstsockerkläppen

Äldre avgränsning

Skala 1:10 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

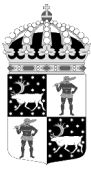
Gräns för naturreservatet

Äldre avgränsning

0 100 200 300 400 500 Meter

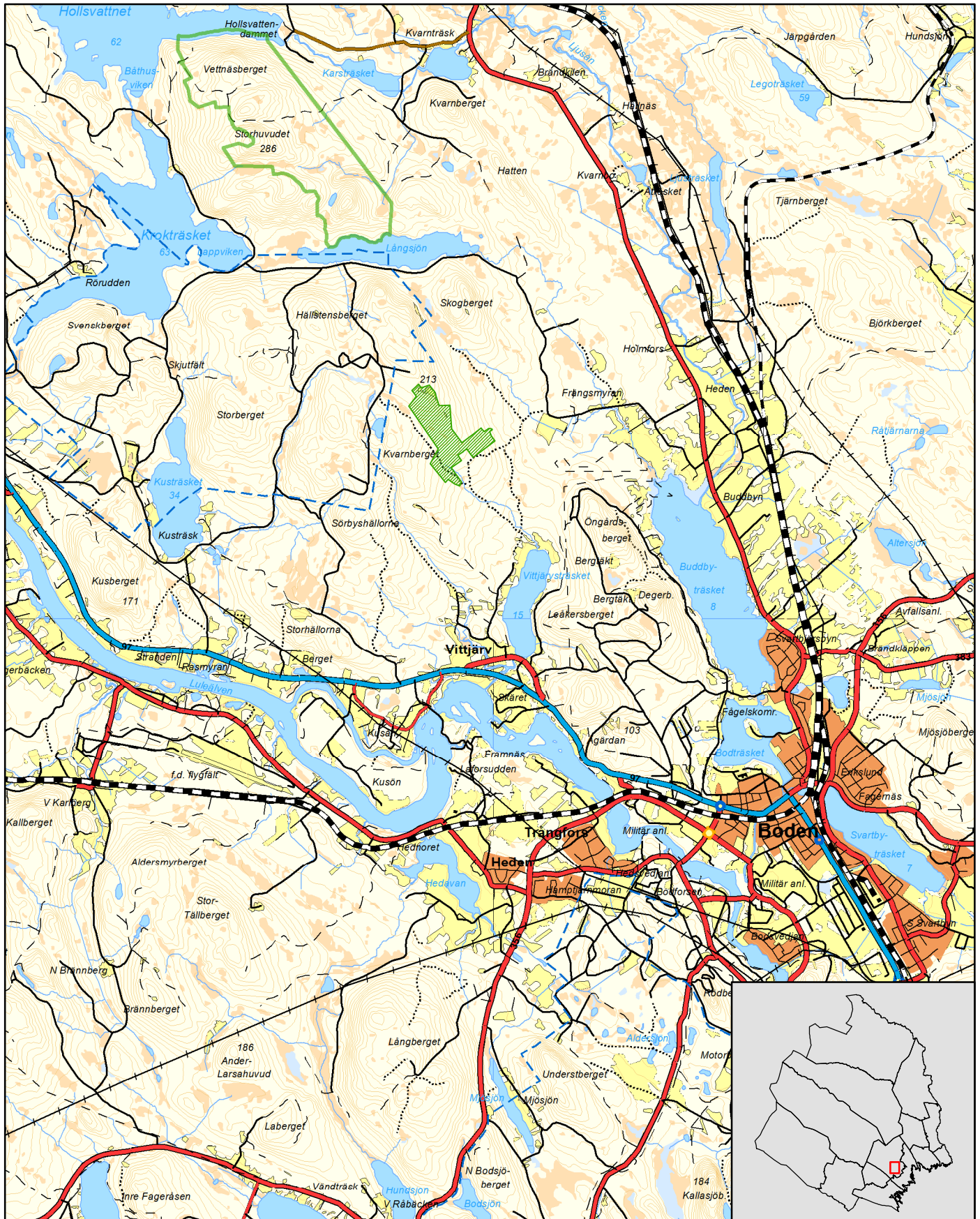

Naturreseptatet Bröstsockerkläppen

Bodens kommun

Skala 1:100 000

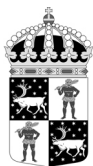
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreseptatet
- Övriga naturreseptat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

Förändringar i föreskrifter för naturreservatet Bröstsockerkläppen, jämförelse mellan föreskrifter i beslut taget 2016-06-20 och beslut taget 2019-11-26

Förändringar i föreskrifter som skett sedan beslutet om bildande av naturreservatet Bröstsockerkläppen fattades 2016. Sedan dess har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att öka skyddet av områdets naturvärden, men gör även att prövning, tillsyn och förvaltning av området underlättas.

Numreringen nedan refererar till numreringen av föreskrifter i det nya beslutet.

Förändringar som rör rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap. 5 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Förbudet mot att borra, spränga, schakta, dämna, dika, gräva eller bedriva täkt i någon form har förtydligats:

2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation *på land eller i vatten*, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, *dikesrensa*, schakta eller dumpa.

Förbudet mot att uppföra eller utöka byggnad eller anläggning har tydliggjorts:

3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, *med undantag för älgstorn enligt A 11*.

Tidigare var ett undantag för reservatets förvaltare formulerat i föreskriften, men är nu en egen punkt under undantag från föreskrifterna under punkt A, se nedan.

Förbudet mot att anlägga ledningar, förbudet mot att plantera in främmande arter samt förbudet att släppa ut giftiga ämnen har tydliggjorts:

5. Anlägga ledning i luft, *mark eller vatten*.
7. Plantera in växt-, *djur-, eller svampart*.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, *växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen*.

Tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

Undantaget för att underhålla befintliga byggnader och anläggningar har fått en ny formulering:

3. *Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB.*

Tidigare inkluderades även befintliga vägar i undantaget.

Undantaget för renskötsel har förtydligats:

4. *Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*

Ett undantag för uttransport av fälld älg eller björn har hänvisningen till stigar och leder tagits bort:

5. *Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.*

Undantaget för snöskoteråkning har skärpts och hänvisningen till stigar har tagits bort:

6. *Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

**Förändringar som rör skyldighet att tåla visst intrång enligt 7 kap. 6 § MB.
Förändringar visas *kursivt*.**

Skärpningar och tydliggöranden:

Skyldigheten att tåla de åtgärder och anläggningar som erfordras för reservatets vård och skötsel har förtydligats, och innehavare av särskild rätt blir därmed tydligare upplyst om vad förvaltningen kan innebära:

2. *Uppsättning och underhåll av informationsskylt.*
3. *Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.*
4. *Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.*
5. *Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet som exempelvis igenläggning av diken.*
8. *Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom anläggande och underhåll av led*

Tidigare fanns även naturvårdsbränning med som en åtgärd som innehavare av särskild rätt var tvungen att tåla, men då naturvårdsbränning inte planeras har den tagits bort.

Förändringar som rör allmänheten (7 kap. 30 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Förbudet mot att fälla eller skada träd och buskar har en ny formulering:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.

Tidigare nämndes att bryta kvistar som ett exempel på skada men det är borttaget i det nya beslutet.

Förbudet mot att skada berg, jord eller sten har förtydligats:

3. Förstöra eller skada berg, jord eller sten *på land eller i vatten* genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.

Förbudet mot att anlägga en eldstad har en ny formulering:

5. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning *får endast löst liggande kvistar och grenar eller* egen medhavd ved användas.

Tidigare fanns en begränsning av eldens storlek med, men det är borttaget i det nya beslutet.

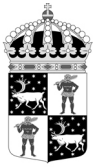
Tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

Ett undantag för renskötsel har lagts till:

2. *Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsföreskriften (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*

Undantaget för snöskoteråkning har skärpts och hänvisningen till stigar har tagits bort:

3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. *Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.